

Sygn. akt: I C 331/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Gorlicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Magdalena Penar
Protokolant:	Radosław Wędrychowicz

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2016 r. w Gorlicach

sprawy z powództwa B. S.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę i ustalenie

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powódki B. S. kwotę 17 377 zł (siedemnaście tysięcy trzysta siedemdziesiąt siedem złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty:

- a. 1 478 zł od dnia 4 listopada 2014r. do dnia zapłaty,
- b. 15 000 zł od dnia 15 stycznia 2015r. do dnia zapłaty,
- c. 899 zł od dnia 15 lutego 2015r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powódki B. S. kwotę 2 843 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu,

IV. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) S.A. w S. do Skarbu Państwa Kasa Sądu Rejonowego w Gorlicach kwotę 272 zł tytułem częściowego zwrotu wydatków wypłaconych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa,

V. w pozostałym zakresie nieuiszczonymi kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

SSR Magdalena Penar

=

Sygn. akt I C 331/14

UZASADNIENIE

Powódka B. S. w żądaniu skierowanym przeciwko (...) S.A. w S. domagała się zasądzenia kwoty 22 625,38 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (w tym: 15 000 zł. tytułem zadośćuczynienia za

ból i krzywdę, 100 zł. tytułem zwrotu kosztów zniszczonej odzieży, 60 zł. tytułem zwrotu kosztów wykonania badania RTG, 6 271 zł. tytułem skapitalizowanej renty za okres od 3.11.2013 r. do 31.01.2014 r. przy przyjęciu, że wymagała pomocy osób trzecich przez 3 miesiące: w pierwszym miesiącu nie mniej niż 10 godz. dziennie, w drugim miesiącu nie mniej niż 7 godz. dziennie, w trzecim miesiącu nie mniej niż 5 godz. dziennie oraz przy przyjęciu stawki za jedną godz. usług opiekuńczych na 10 zł. oraz 1 194,38 zł. tytułem utraconych zarobków w związku z przebywaniem na zwolnieniu chorobowym w okresie od 4.11.2013 r. do 31.01.2014 r.). Domagała się także ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku z dnia 3.11.2013 r. na przyszłość.

Uzasadniając swoje roszczenia twierdziła, że w wyniku wypadku, do którego doszło w dniu 3.11.2013 r. doznała obrażeń ciała w postaci złamania lewego obojczyka i po przeprowadzeniu badań w Szpitalu (...) w G., został założony jej opatrunek gipsowy D. i wypisano do domu z zaleceniem kontroli w poradni ortopedycznej. Wskazywała, że po wypadku odczuwała bóle i zawroty głowy, miała problemy ze snem, gdyż opatrunek gipsowy uniemożliwiał jej przyjęcie wygodnej pozycji i samodzielną jej zmianę. Twierdziła, że na skutek zmęczenia, bólu, niewyspania stała się drażliwa i nerwowa. Podała, że nie mogła zapewnić opieki swoim dzieciom: 7 letniemu, który także uczestniczył w wypadku oraz 17 letniemu, który znajdował się w szpitalu w R. i także potrzebował kontaktu z matką. Wskazała, że nie została skierowana do poradni rehabilitacyjnej z uwagi na długi okres oczekiwania i o własnych siłach dochodziła do sprawności, wykonując ćwiczenia zalecane jej przez ortopedę. Twierdziła, że doznane uszkodzenia ciała w znacznym stopniu utrudniały jej samodzielne funkcjonowanie, w związku z tym przy wykonywaniu czynności życiowych korzystała z pomocy siostry A. B., matki M. L. i syna S.. Wskazywała, że należne jej z tego tytułu odszkodowanie wynosi 6 271 zł. (koszty opieki przez 66 godzin, przy przyjęciu kosztu jednej godziny usług opiekuńczych na 10 zł. oraz przy uwzględnieniu kwoty wypłaconej przez ubezpieczyciela tj. 329 zł.). Podała, że poniosła również koszty związane z wykonaniem zdjęć RTG obojczyka w dniach 14.11.2013 r. i 4.12.2013 r. po 30 zł. Twierdziła, że w wypadku został zniszczony jej sweter, który zakupiła w R. tuż przed 1 listopada za 180 zł., a ubezpieczyciel przyznał jej tylko 80 zł. Podniosła, że zadośćuczynienie w wysokości 3 000 zł., które wypłacił jej w toku postępowania likwidacyjnego pozwany jest znacznie zaniżone i nie spełnia swojej funkcji.

Pozwany (...) S.A. w S. wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, iż przeprowadził postępowanie likwidacyjne i wypłacił powódce kwotę 3 000 zł. tytułem zadośćuczynienia, kwotę 329 zł. tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich oraz kwotę 80 zł. tytułem zwrotu kosztów uszkodzonego swetra i kwoty te stanowią zadość wszelkim roszczeniem powódki pozostającym w związku z wypadkiem. Zarzucił, że dochodzone zadośćuczynienie jest rażąco wygórowane, zważywszy, że powódka nie pozostawała w szpitalu i nie było konieczności podejmowania jakichkolwiek zabiegów medycznych. Wskazał, że wykonanie zdjęć RTG należy do świadczeń refundowanych przez NFZ i w związku z tym nie jest zobowiązany podnosić tych kosztów. Twierdził, że powódka nie przedłożyła żadnego rachunku, czy paragonu dotyczącego zakupu swetra i dochodzenie dalszej kwoty ponad wypłaconą jest nieuzasadnione. Co do żądania zwrotu kosztów opieki podniósł, iż nie zostały one przez powódkę wykazane, podobnie jak i kwota dochodzona z tytułu utraconych zarobków, przy czym zarzucił, że roszczenie wypłaty kwoty 1 194,38 zł. nie zostało zgłoszone w postępowaniu likwidacyjnym, a ponadto powódka nie wskazuje, czy jest to kwota netto, czy brutto.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3.11.2013 r. w S. doszło do wypadku drogowego. B. S. jechała jako pasażerka wraz ze swoim synem i matką samochodem S. (...) nr rej. (...) kierowanym przez siostrę powódki A. B.. Wyjeżdżając z bocznej drogi kierujący samochodem V. (...) o nr rej. (...) nie zachował należytej ostrożności i uderzył w bok samochodu, którym jechała powódka, wskutek czego pojazd uderzył w latarnię.

/dowody: akta szkodowe k.66, zeznania powódki B. S. protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:57:59-01:21:12, protokół rozprawy z 14.12.2015 r. 00:05:55-00:19:54, protokół rozprawy z 14.07.2016 r. 00:02:07-00:16:14 /

W wyniku tego zdarzenia B. S. doznała złamania lewego obojczyka, stłuczenia kręgosłupa szyjnego, stłuczenia głowy, urazu prawego biodra, stłuczenia kręgosłupa lędźwiowego oraz ogólnych potłuczeń.

Wypadek spowodował u powódki uraz psychiczny i późniejszą reakcję sytuacyjną (ostrą reakcją na stres). Po fazie szoku odczuwała niepokój, bezsenności, wspomnienia sytuacji wypadku, lęk o najbliższych, nadmierną czujność.

/dowody: opinia biegłego W. S. k.87-88,103, opinia biegłej M. P. k.106-108,137-141, opinia biegłego J. Z. k.124-125, opinia biegłej S. Ś. k.201-205,222-227/

Bezpośrednio po wypadku B. S. została przewieziona karetką pogotowia na (...) szpitala w G.. W rozpoznaniu stwierdzono złamanie lewego obojczyka. Miała wykonane badanie RTG lewego stawu barkowego. Była leczona zachowawczo, został jej założony gipsowy opatrunek D.. Została skierowana do (...).

W związku z doznanymi urazami bezpośrednio po wypadku B. S. odczuwała nasilone dolegliwości bólowe, które zmniejszyły się po zastosowaniu unieruchomienia i były na tyle niewielkie, że nie przepisywano jej leków przeciwbólowych. Utrzymywały się one przez okres około 6 tygodni.

Z uwagi na odległe terminy wizyt, zdecydowała się na leczenie w (...) w G., gdzie zgłaszała się na wizyty w dniach 12.11.2013 r., 14.11.2013 r. (zalecono jej wówczas zdjęcie kontrolne RTG, które wykonała tego dnia ponosząc koszt w wysokości 30 zł., jak też stosowanie leku osteogenu), 3.12.2013 r. (zdjęto jej wówczas gips oraz zalecono zdjęcie kontrolne RTG, które wykonała następnego dnia ponosząc koszt w wysokości 30 zł.), 5.12.2013 r. Ortopeda zalecił jej też wykonywanie ćwiczeń, które miały pomóc odzyskać jej sprawność, nie kierując na rehabilitację.

Powódka zgłaszała się na wizyty w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w S. w dniach 4.11.2013 r., 25.11.2013 r., podczas których otrzymała zwolnienie lekarskie oraz w dniu 10.02.2014 r.

/dowody: karta informacyjna leczenia szpitalnego k.13, skierowanie do (...) k.14, zaświadczenia lekarskie k.15-18, dokumentacja leczenia w (...) k.19, dokumentacja leczenia w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w S. k.20-22, zaświadczenie z 5.12.2013 r. k.23, akta szkodowe k.66, opinia biegłego W. S. k. k.87-88,103, zeznania powódki B. S. protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:57:59-01:21:12, protokół rozprawy z 14.12.2015 r. 00:05:55-00:19:54, protokół rozprawy z 14.07.2016 r. 00:02:07-00:16:14/

Na zwolnieniu lekarskim powódka przebywała w okresie od 4.11.2013 r. do 31.01.2014 r. W związku z tym, że pobierała zasiłek chorobowy jej dochody zmniejszyły się w tym okresie o 9,34 zł. brutto dziennie, co przez okres 89 dni pobierania zasiłku daje kwotę 831,26 zł. brutto. B. S. otrzymała także niższe dodatkowe wynagrodzenie roczne: za 2013 r. w wysokości 1 476,96 zł. brutto, podczas gdy mogła otrzymać w wysokości 1 680,96 zł. brutto i za 2014 r. w wysokości 1 603,44 zł. brutto, podczas gdy mogła otrzymać w wysokości 1 762,56 zł. Łącznie różnica w wysokości dodatkowego wynagrodzenia wynosi 363,12 zł. brutto.

/dowód: wydruki z listy płac k.163-180,196, zaświadczenie Oświatowego Zespołu (...) z dnia 5.06.2014 r. k.184, umowa o pracę k.185,186, propozycja dodatkowego wynagrodzenia k.187,188, zaświadczenie o dochodach k.189-194, informacja Oświatowego Zespołu (...) z dnia 19.07.2016 r. k.241, zeznania powódki B. S. protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:57:59-01:21:12, protokół rozprawy z 14.12.2015 r. 00:05:55-00:19:54, protokół rozprawy z 14.07.2016 r. 00:02:07-00:16:14 /

Doznane urazy utrudniły powódce codzienne funkcjonowanie. Przez cały czas unieruchomienia gipsowego tj. przez 4 nie była w stanie wykonywać codziennych czynności i wymagała pomocy drugiej osoby. Były to czynności z zakresu samoobsługi (toaleta całego ciała, mycie włosów, suszenie i układanie włosów, ubieranie i rozbieranie, zakładanie i ściąganie obuwia zimowego, obcinanie paznokci, dobieranie wygodnej pozycji podczas spoczynku dziennego i nocnego), czynności porządkowe oraz związane z przygotowywaniem posiłków (odkurzanie, mycie podłóg, pranie ręczne, wieszanie prania, prasowanie, składanie ubrań, ścielenie łóżka, mycie okien, wieszanie firan, mycie naczyń, przygotowanie 3 posiłków dla 4 osobowej rodziny, robienie zakupów dla 4 osobowej rodziny), czynności związane z opieką nad dziećmi (odwożenie i przywożenie dzieci ze szkoły i z zajęć dodatkowych, pomoc w odrabianiu lekcji). Łącznie w tym okresie powódka wymagała 152 godzin usług opiekuńczych. Także przez kolejne 4 tygodnie wymagała częściowej pomocy drugiej osoby w wykonywaniu codziennych czynności. W okresie 5 i 6 tygodnia od

urazu były to z czynności z zakresu samoobsługi: suszenie i układanie włosów, z czynności porządkowych oraz związanych z przygotowywaniem posiłków: odkurzanie, mycie podłóg, pranie ręczne, wieszanie prania, mycie okien, wieszanie firan, robienie zakupów dla 4 osobowej rodziny, z czynności związanych z opieką nad dziećmi: odwożenie i przywożenie ich ze szkoły i z zajęć dodatkowych. Łącznie w tym okresie powódka wymagała 14 godzin i 40 minut usług opiekuńczych. Z kolei w okresie 7 i 8 tygodnia od urazu powódka wymagała pomocy przy robieniu zakupów oraz odwożeniu i przywożeniu dzieci ze szkoły i z zajęć dodatkowych. Łącznie w tym okresie powódka wymagała 8 godzin usług opiekuńczych. Opiekę tę, nawet w większym wymiarze, sprawowała nad B. S. jej siostra A. B., która przez pierwszy miesiąc po wypadku zamieszkała wraz z powódką, a także jej matka M. L. oraz najstarszy syn S. S. (2).

/dowody: częściowo opinia biegłej M. P. k.106-108,137-141, opinia biegłej S. Ś. k.201-205,222-227, zeznania św. A. B. protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:16:45-00:34:44, zeznania św. M. L. protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:34:44-00:46:49, zeznania św. S. S. (2) protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:46:49-00:57:59, zeznania powódki B. S. protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:57:59-01:21:12, protokół rozprawy z 14.12.2015 r. 00:05:55-00:19:54, protokół rozprawy z 14.07.2016 r. 00:02:07-00:16:14/

Wypadek miał także wpływ na stan emocjonalny i psychiczny powódki. Miała problemy ze snem, płakała, odczuwała nadmierną czujność i lęk o najbliższych, lęk przed poruszaniem się samochodem, przy czym obecnie objawy te uległy minimalizacji. Powódka nie jest też już taka otwarta do ludzi, jak dawniej. Przed wypadkiem lubiła wyjść z domu, aby spotkać się ze znajomymi, a teraz woli spędzać czas w domu.

B. S. powróciła do pełnienia swoich ról życiowych, choć że nie odzyskała w pełni sprawności ciała. Nadal, mimo podjętej rehabilitacji w (...) w R. w październiku 2014 r., odczuwa bolesność barku przy pełnym odwodzeniu kończyny. Nie może w związku z tym wykonywać niektórych czynności domowych wymagających unoszenia ręki np. wieszanie firan, mycie okien. Szybciej też męczy jej się ręka i dlatego stara się ją oszczędzać, nie wykonując cięższych prac, które wykonywała wcześniej np. koszenia trawy, kopania grządek. Ból barku odczuwa także na zmianę pogody. Przed wypadkiem lubiła pochodzić z kijami, z czego musiała obecnie zrezygnować, gdyż czuje ból w lewym stawie barkowym.

/dowody: historia choroby (...) k.24, opinia biegłego W. S. k.87-88,103, opinia biegłego J. Z. k.124-125, zeznania św. A. B. protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:16:45-00:34:44, zeznania św. M. L. protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:34:44-00:46:49, zeznania św. S. S. (2) protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:46:49-00:57:59, zeznania powódki B. S. protokół rozprawy z 10.02.2015 r. 00:57:59-01:21:12, protokół rozprawy z 14.12.2015 r. 00:05:55-00:19:54, protokół rozprawy z 14.07.2016 r. 00:02:07-00:16:14/

W wyniku wypadku powódka B. S. doznała 6 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu zgodnie z pkt. 100 załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002 r. (Dz. U. Nr 234, poz. 1974) jako następstwo złamania lewego obojczyka, wygojonego z pozostawieniem deformacji obrysów obojczyka, z nieznacznym upośledzeniem funkcji kończyny lewej w postaci bolesności przy maksymalnym odwodzeniu kończyny w stawie barkowym. Wysoce nieprawdopodobnym jest, aby w przyszłości ujawniły się u powódki jakieś skutki doznanego urazu.

Zminimalizowaniu uległy też dolegliwości, będące następstwem reakcji na stres, związany z udziałem w wypadku. Obecnie nie stwierdza się u niej nasilonej reakcji sytuacyjnej.

/dowody: opinia biegłego W. S. k.87-88,103, opinia biegłego J. Z. k.124-125/

W związku ze szkodą zgłoszoną w dniu 17.12.2013 r. (potwierdzenie nadania zgłoszenia szkody) przez B. S. w (...) S.A. w S., z którym właściciel samochodu V. (...) o nr rej. (...) miał zawartą umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, pozwany pismem z dnia 20.01.2014 r. poinformował powódkę, że przyznał jej 3 000 zł. tytułem zadośćuczynienia, przyjmując iż doznała 2 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, 329 zł. tytułem zwrotu kosztów 47 godzin usług opiekuńczych i stawki 7 zł. za 1 godzinę, 80 zł. tytułem zwrotu kosztów zniszczonego swetra.

/dowody: pismo z 16.12.2013 r. wraz z dowodem nadania k.26,27, pismo z 6.03.2014 r. k.28, pismo z 20.01.2014 r. k.29,30, akta szkodowe k.66/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych w opisie stanu faktycznego dokumentów, materiału dowodowego zawartego w aktach likwidacji szkody, a także zeznań powódki B. S. i świadków A. B., M. L., S. S. (2), które zasługiwały na wiarę, jako rzetelne i szczerze.

Sąd podzielił w pełni opinie biegłych z zakresu (...), z zakresu psychologii J. Z., z zakresu pielęgniarstwa S. Ś., którzy w sposób fachowy i wyczerpujący przedstawili jak długo powódka odczuwała dolegliwości związane z przebyłym urazem, jaki przebieg miał proces leczenia doznanych obrażeń ciała i jaki związek mają one obecnie ze stanem zdrowia B. S.. Opinia biegłej z zakresu pielęgniarstwa M. P. zasługiwała na uwzględnienie w zakresie określenia obrażeń ciała doznanych przez powódkę, jak też rodzaju czynności, których powódka w czasie rekonwalescencji nie była w stanie wykonywać. Odnoście długości okresu, w którym B. S. wymagała pomocy drugiej osoby, na skutek wniesionych przez powódkę zarzutów, biegła zmieniła dotychczasowe stanowisko, określając ostatecznie ten okres na 8 tygodni od wypadku i jej opinia w tym zakresie zbieżna jest wnioskami biegłej S. Ś., stąd brak podstaw, by ją kwestionować. Jako nieprzekonującą ocenić należało natomiast opinię biegłej M. P., gdy określiła ilość godzin opiekuńczych drugiej osoby, których wymagała powódka po wypadku. Jako pełną, rzetelną także i w tym zakresie należało ocenić opinię biegłej S. Ś., która została wydana po uzupełnieniu materiału dowodowego o zeznania powódki, w których szczegółowo określiła, w jakich czynnościach nie radziła sobie sama i korzystała z pomocy bliskich. Również i ta opinia była kwestionowana przez powódkę. Odpowiadając na te zarzuty w pisemnej opinii uzupełniającej biegła wyczerpująco i logicznie uzasadniła swoje stanowisko, stąd brak było podstaw do zakwestionowania zawartych w niej wniosków.

Opinii biegłego W. S. powódka zarzucała między innymi, że nie uwzględnił on wszystkich dolegliwości, jakich doznała w czasie wypadku, nie wyjaśnił na jakiej podstawie przyjął 6 % uszczerbek na zdrowiu powódki, w sytuacji, gdy uraz z pkt. 100 tabeli- załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002 r. przewiduje możliwość ustalenia uszczerbku pomiędzy 5 % a 20 % oraz na jakiej podstawie określił czas trwania dolegliwości bólowych oraz stopień ich natężenia. Do zarzutów tych biegły rzeczowo i przekonująco odniósł się w pisemnej opinii uzupełniającej. W tej sytuacji, gdy wszystkie zarzuty zostały wyjaśnione, brak było podstaw do zdyskwalifikowania opinii tego biegłego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo uzasadnione.

Zgodnie z art. 822 k.c. w zw. z art. 35 ustawy z 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym (...) (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 z zm.) zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu, za którą odpowiedzialność cywilna objęta jest ubezpieczeniem OC.

Skoro kierującego samochodem V. (...) o nr rej. (...) spowodowania zdarzenia drogowego, w którym obrażeń ciała doznała powódka B. S. nie budzi wątpliwości, w oparciu o powołane przepisy w zw. z art. 436 § 2 k.c., pozwany zobowiązany jest do naprawienia wyrządzonej jej szkody.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszystkie wyniki z tego powodu koszty. Łączna kwota zasadzona na rzecz powódki z tego tytułu wynosi 2 377 zł. i są to koszty poniesione w związku z:

1. zwrotem kosztów opieki – 1 418 zł., przy przyjęciu, że powódka przez okres 8 tygodni wymagała usług opiekuńczych przez 174 godziny i 40 minut, będąc niezdolną do wykonywania codziennych czynności i kosztu 1 godziny usługi opiekuńczej na 10 zł., zgodnie z żądaniem powódki, co zważywszy na koszt jednej godziny usług opiekuńczych ustalony uchwałą Rady Miasta G. z dnia 29.01.2009 r. nr (...) w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze nie jest żądaniem wygórowanym (w 2009 r. wynosił on 13,93 zł., przy czym kwota ta podlegała corocznie waloryzacji począwszy od 1.01.2010 r. zgodnie z

wytycznymi wynikającymi z Zarządzenia Burmistrza Miasta G. w sprawie opracowania materiałów planistycznych do projektu budżetu miasta na kolejny rok). Nie ma przy tym znaczenia, że opiekę nad powódką sprawowali jej bliscy (siostra, matka, syn), bowiem prawo do odszkodowania obejmującego koszty pielęgnacji, nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany efektywnie wydał odpowiednie kwoty na koszty opieki (tak SN w orzeczeniach z 4.03.1969 r., I PR 28/69, OSNC 1969/12/229, z 4.10.1973 r., II CR 365/73, OSNC 1974/9/147). Wskazać przy tym należy, że nawet jeśli osoby te spędzały z powódką więcej czasu, to okoliczność ta nie może prowadzić do uwzględnienia roszczenia w wyższej kwocie, skoro jak wynika z opinii biegłej S. Ś. obiektywnie nie było to niezbędne. Tym samym koszt opieki przez 174 godziny i 40 minut wynosił 1 746,66 zł., w zaokrągleniu 1 746 zł., a skoro ubezpieczyciel wypłacił powódce z tego tytułu 329 zł., zasądzono na jej rzecz jako należne odszkodowanie kwotę 1 418 zł.,

2. wykonaniem badań RTG – 60 zł. Skoro powódka zdecydowała się na leczenie w prywatnym gabinecie ortopedycznym z uwagi na czas oczekiwania na termin wizyty w ramach ubezpieczenia społecznego u lekarza, który cieszył się opinią dobrego specjalisty, licząc, że dzięki temu szybciej wróci do zdrowia, nie mogła otrzymać stamtąd skierowania na badania finansowane ze środków publicznych. Zatem kosztu tych badań nie można uznać za wydatek zbędny,

3. zmniejszeniem wynagrodzenia – 899 zł., w związku z tym, że w okresie około 3 miesięcy po wypadku przebywała na zwolnieniu chorobowym, otrzymując z ZUS zasiłek chorobowy, niższy niż jej wynagrodzenie za pracę, a w konsekwencji także niższe dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2013 r. i 2014 r. Jej dochody zmniejszyły się o 1 194,38 zł. brutto (831,26 zł. + 363,12 zł.). Ustalając wysokość należnego powódce odszkodowania przyjęto kwoty netto, bowiem zgodnie z art. 21 ust 1 pkt. 3b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, wolne od podatku dochodowego są odszkodowania otrzymane na podstawie wyroku lub ugody sądowej w wysokości określonej w tym wyroku lub tej ugodzie. W związku z powyższym stosując kalkulator wynagrodzeń przyjęć należało, że wynagrodzeniu 1 194,38 zł. brutto, odpowiada kwota 898,87 zł. netto, w przybliżeniu 899 zł. netto.

Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, poszkodowanemu może zostać przyznane zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę. Zadośćuczynienie o jakim mowa w tym przepisie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty sumy symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Zadośćuczynienie winno uwzględniać doznaną krzywdę poszkodowanego, na którą składają się cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne polegające na ujemnych uczuciach przeżywanych bądź w związku z cierpieniami fizycznymi, bądź w związku z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, zwłaszcza trwałymi lub nieodwracalnymi. Kwota zasądzona z tytułu zadośćuczynienia nie może być też ani rażąco niska, ani rażąco wygórowana.

Wprawdzie strona pozwana wypłaciła powódce w toku postępowania likwidacyjnego zadośćuczynienie w kwocie 3 000 zł., jednakże nie w pełni zrekompensowało ono rozmiar doznaney przez nią krzywdy.

Zasądzona z tytułu zadośćuczynienia dodatkowo kwota 15 000 zł., a zatem łącznie 18 000 zł., jest w ocenie sądu umiarkowana, utrzymana w rozsądnych granicach, zważywszy na rozmiar doznaney przez powódkę krzywdy, intensywność naruszeń i odczuwanych dolegliwości bólowych, trwałość skutków. Uwzględnia ona w szczególności to, iż na skutek urazu doznała ona 6 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, a także konieczność znoszenia bólu, początkowo silniejszego, a z upływem czasu o mniejszym natężeniu, niedogodności w związku z leczeniem, koniecznością noszenia opatrunku gipsowego, rehabilitacją, wizytami w placówkach medycznych. Uwzględnia także cierpienia psychiczne związane z zaburzeniami emocjonalnymi – stanami lękowymi związanymi z jazdą samochodem oraz skojarzeniami wypadku.

Brak było natomiast podstaw do uwzględnienia żądania powódki zasądzenia kwoty 100 zł. tytułem zwrotu kosztów zniszczonej odzieży. Otrzymała ona bowiem w toku postępowania likwidacyjnego z tego tytułu kwotę 80 zł. i nie

przedstawiła, mimo obowiązku wynikającego z art. 6 k.c., żadnych dowodów, by kwota ta nie odpowiada poniesionej przez nią szkodzi.

W oparciu o art. 189 k.p.c. brak było także podstaw do ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości w związku z rozstrojem zdrowia doznany przez powódkę w wyniku wypadku z dnia 3.11.2013 r. Dla ustalenia tej odpowiedzialności wystarczy stwierdzenie prawdopodobieństwa, że jej aktualny stan zdrowia powódki nie ujawnia jeszcze wszystkich skutków uszkodzenia ciała (tak SN w orzeczeniach z 17.04.1970 r., III PZP 34/69, OSNC 1970/12/217, z 22.06.1978 r., IV CK 203/78, LEX 8110).

Tymczasem jak wynika z poczynionych ustaleń wysoce nieprawdopodobnym jest wystąpienie w przyszłości dalszych skutków urazów, co skutkowało oddaleniem powództwa o ustalenie.

Wobec powyższego orzeczono jak w pkt. I i II wyroku na podstawie powołanych przepisów.

Rozstrzygnięcie o odsetkach uzasadnia art. 817 § 1 k.c. oraz art. 14 ust. 1 ustawy z 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym (...) (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 z zm.). Ponieważ w toku postępowania likwidacyjnego powódka domagała się zwrotu kosztów opieki w wysokości 2 160 zł., kosztów prywatnych badań, przedkładając ubezpieczycielowi rachunki na kwotę 60 zł., odsetki od kwot zasądzonych z tego tytułu, odpowiednio 1 418 zł. i 60 zł., łącznie 1 478 zł., zasądzono zgodnie z żądaniem pozwu tj. od dnia jego wniesienia (4.11.2014 r.). Ponieważ w postępowaniu likwidacyjnym żądanie obejmujące zapłatę zadośćuczynienia nie zostało skonkretyzowane poprzez wskazanie jego wysokości, odsetki od kwoty 15 000 zł. zasądzono od następnego dnia po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu tj. od 15.01.2015 r., traktując to jako wezwanie do zapłaty. Żądanie zwrotu utraconych zarobków nie było natomiast dochodzone przez powódkę w toku postępowania likwidacyjnego, stąd doręczenie pozwanemu odpisu pozwu zostało potraktowane jako zgłoszenie szkody, co uzasadniało zasądzenie odsetek od kwoty 899 zł. 30 dni od dnia doręczenia odpisu pozwu tj. od dnia 15.02.2015 r. (tak SN w orzeczeniu z 2.03.2006 r., I CSK 7/05, LEX 179967).

O kosztach sądowych orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c.

Powódka poniosła w sprawie koszty w wysokości 4 413,56 zł. (opłata od pozwu 566 zł., wykorzystane zaliczki na wynagrodzenie biegłego 675 zł., opłata skarbową od pełnomocnictwa i koszty zastępstwa prawnego 2 417 zł., koszty przejazdu pełnomocnika 755,56 zł.).

Pozwany poniósł natomiast koszty zastępstwa prawnego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 2 417 zł.

Żądanie powódki zostało uwzględnione w 77 %, w związku z tym pozwany winien jej zwrócić około 3 398,44 zł., zaś powódka pozwanemu około 556 zł. Stąd po potrąceniu tych kwot zasądzono od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2 843 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

O kosztach procesu wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa (wynagrodzenie biegłych zgodnie z prawomocnymi postanowieniami o przyznaniu kosztów w łącznej wysokości 353,80 zł.) orzeczono na podstawie art. 113 ust 1 i 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, obciążając pozwanego 77 % tych kosztów tj. kwotą 272 zł., zaś w pozostałym zakresie nieuiszczonymi kosztami procesu obciążając Skarb Państwa z uwagi na fakt, iż powódka korzystała z częściowego zwolnienia od kosztów sądowych.

SSR Magdalena Penar